

[Hans Hansen.]

tigelsesspørgsmaalet, er underkastet det samme Vilkaar: Kreditnød og Laanetrang — det, som hele Erhvervslivet i dette Øjeblik er præget af. Vi kan ikke have noget principielt imod, at man opretter eller giver Anledning til at organisere baade kortfristede Banklaan, Veksler og Kassekreditter, som man bruger nu, selv om vi ogsaa mener, at det, som det er sagt fra denne Talerstol, er ret betydningsløst overfor Tidens store Spørgsmaal. Det giver Adgang til en vis organiseret Afløsning og ligger i Virkeligheden paa Linie med Kreditforeringsinstitutionerne. Jeg kan ikke godkende, at det er en Statskreditinstitution, fordi det jo ikke i mindste Maade giver Staten Anledning til at garantere eller give Tilskud, det kan vel give Lempelser for en Tid og ligesom forsøge at dække eller camouflere den Kreditnød, hele Erhvervslivet i dette Øjeblik befinder sig i, det er det højeste, der kan siges om det, i det lange Løb vil alle Fordelene ved denne Foranstaltning komme dem til gode, der i Forvejen sidder inde med Kapitalen. Det store Spørgsmaal, hvad Regeringen vil gøre overfor den Kreditnød — det Rentelaveri, kan jeg godt sige —, som Erhvervslivet i dette Øjeblik er ude for, staar stadig aabent. Den højtærede Statsminister sagde forleden Dag i en Tale: Hvad nøles der efter fra Oppositionspartiernes Side? Er der ikke Grund til at spørge paa hele det erhvervende Folks Vegne: Hvad nøler den socialdemokratiske Regering efter? Vi har aldrig haft en saa daarlig økonomisk Tilstand og saa daarlige økonomiske Udsigter som i dette Øjeblik, baade hvad Byggeriet og de andre Erhverv angaar, men vi har heller aldrig haft en Regering, der har vist saa stor Eyneløshed som den nuværende Regering overfor Tidens store Spørgsmaal. Er det ikke en bitter Skæbnens Ironi, at det er en Arbejderregering, hvis eneste Adkomst til at beklæde Regeringstaburetterne er den, at det Socialdemokrati, som bærer denne Regering, er vokset op under Mottoet: Bekæmpelse af Kapitalmagten. Ude i Landet ventes der paa, om den kommende Tid vil vise, at Regeringen er paa Højde med Socialdemokratiets oprindelige Krav om Kampen mod Kapitalmagten og mod det Rente- og Monopolslaveri, som Befolkningen og Erhvervslivet lider under, eller om den vil være at finde i en forøget Told- og Monopolpolitik, som vil øge Laanetrangen; i sidste Fald vil der blive Brug for meget, meget mere med Hensyn til Udvidelse af Kreditinstitutionerne, der vil komme van-

skeligere Laanemarked og større Laanetrang end nu, medens en Politik, der gaar imod Varefordyrelse og Prisforfalskning, øjeblikkelig vil overflødiggøre det foreliggende Lovforslag, som kun er en Tildækning af Kreditnøden og en organiseret Udvidelse af Rente-feltet, som i det lange Løb vil gøre Befolkningen endnu mere fattig, end den er i Forvejen.

Som jeg sagde før, kan vi ikke principielt have noget imod, at der gives Adgang til privat Organisering af kortfristede Laan, naar blot Staten ikke giver Tilskud eller paa anden Maade kommer ind paa Garanti for Kreditors Krav.

Forudsat at Lovforslaget kommer tilbage fra det Udvalg, som nu rimeligvis ned-sættes, i nogenlunde samme Skikkelse som den, hvori det her foreligger, kan vi fra vor Side ikke gaa imod det, selv om vi ikke tillægger det nogen Betydning, og vi ser den Fare, der ligger i, at det camouflerer den Kreditnød, vi i Øjeblikket lider under.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg takker Ordførerne for Socialdemokratiet og det radikale Venstre for deres Tilslutning til Lovforslaget. Til de andre Ordføreres Udtalelser vil jeg gerne knytte enkelte Bemærkninger.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard rettede enkelte Spørgsmaal til mig angaaende Baggrunden dels for den Lejeledighed, der findes, og dels for den Arbejdsledighed, den Arbejdsløshed, der findes indenfor Byggefaget. Med Hensyn til Lejeledigheden foreligger der for Hovedstadskommunerne Oplysninger fra de seneste Dage, som viser, at der i København i dette Øjeblik af de almindelige Lejligheder paa fra 1 til 4 Værelser kun er mellem 400 og 500 ledige, det vil i en By som København sige praktisk talt 0. Alle har jo været enige om, at i en By af Københavns Størrelse maa man regne med, at man, for at der skal være normal Boligtilstand, maa have en Ledighedsprocent paa i hvert Fald ikke under 3, og en Ledighedsprocent af 3 her i København vilde i dette Øjeblik betyde en samlet Lejeledighed af mellem 5 000 og 6 000 Lejligheder. Det ærede Medlem forstod ikke den store Ledighed indenfor Byggefagene, naar der dog endnu var en Del Byggeri i Gang. Jeg synes nu ikke, det er saa vanskeligt at forstaa, naar man erindrer, at der for et halvt Aar siden var 8 000 Lejligheder under Opførelse her i København, medens der i dette Øjeblik kun er 4 000 Lejligheder under Opførelse, det vil sige Halvdelen af, hvad der var for et halvt Aar siden, paa et